IJsvogel op de website als Soort van het Jaar 2008

IJsvogelwerkgroep
Gooi en Vechtstreek

Al enkele malen is er bij de Vogelwerkgroep een vogelsoort tot "Soort van het Jaar" gepromoveerd. Zo waren o.a. de Blauwe Reiger, Scholekster, Groene Specht, Turkse Tortel en Huismus eerder aan de beurt. In 2008 dus de IJsvogel. Niet eerder werd de website van de Vogelwerkgroep zo duidelijk betrokken bij de publiciteit en het verkrijgen van gegevens over de soort van het jaar. Hieronder een korte uiteenzetting over de aanpak en het resultaat.

Jelle Harder

Het kon natuurlijk niet uitblijven om de IJsvogel ook eens als soort van het jaar te laten meedoen. Soort van het jaar kun je als vogel het gemakkelijkste worden als je goed herkenbaar bent, zelfs voor iedere leek, als je niet te algemeen bent maar ook weer niet te zeldzaam. Bij voorkeur moet je ook nog 'aaibaar' zijn, dan scoor je zeker goed. Er is echter één laatste, alles bepalende voorwaarde: er moet wel een vrijwilliger bij de Vogelwerkgroep zijn die bereid is in dat jaar de boel te regelen door de doelen te bepalen, wat artikeltjes te schrijven en een afsluitend verslag te maken. Het belangrijkste doel is, om veel mensen op de een of andere manier actief te krijgen voor een vogelsoort en zo mee te doen aan een onderzoeksvraag. Die mensen zijn natuurlijk leden van de Vogelwerkgroep maar vooral ook de niet-leden in de regio, het grote publiek dus. Als het je lukt die geïnteresseerd te krijgen voor de soort en van hen ook informatie krijgt, dan is een deel van het doel bereikt. Je weet dan ook dat die personen over de

Vogelwerkgroep gehoord hebben, misschien meer willen weten en uiteindelijk mogelijk lid worden. Weer een doel bereikt. Een ander, niet onbelangrijk, doel is natuurlijk dat er meer informatie over de soort binnenkomt dan normaal in een jaar en dat dit een waardevolle aanvulling is op de al aanwezige kennis.

Inzet van de website

Bij de voorgaande edities met andere soorten beschikte de Vogelwerkgroep nog niet over zo'n goede website als nu. Of er is niet aan gedacht die bij de Vogel van het Jaar te betrekken. Met zeer goede medewerking van Dirk Prop die de geestelijke vader van de vernieuwde site is, heb ik voorgesteld de site aan te passen voor de soort van het jaar. Zo werd het mogelijk dat iedereen op een eenvoudige manier een waarneming van een IJsvogel kon (en kan) noteren. Daarnaast kan met een pinnetje met een nummer op een kaart de juiste plek worden vermeld. Dat nummer correspondeert met de ingevoerde waarneming. Uiteindelijk ontstaat een lange rij waarnemingen en evenzoveel pinnetjes op de kaart van het werkgebied van de vogelwerkgroep. Vooral met de kaart krijg je een goed beeld waar IJsvogels in 2008 zijn gezien.

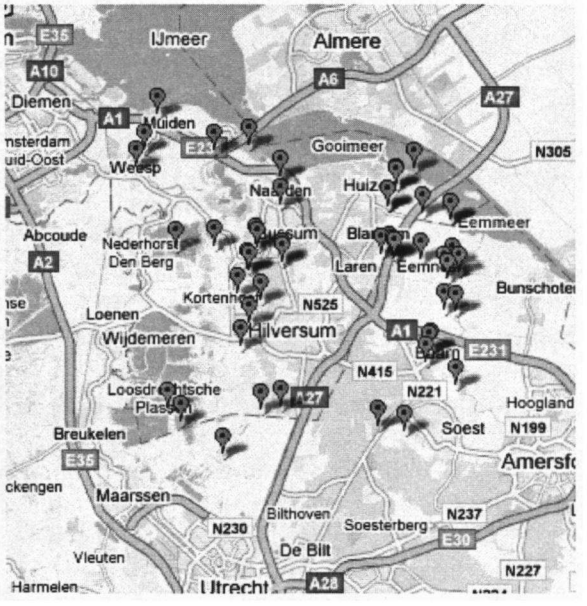

En dat is nu juist de belangrijkste onderzoeksvraag die voor dit project geldt. Alle waarnemingen en pinnetjes blijven bovendien voor iedereen zichtbaar; ook dat stimuleert de waarnemers. De inzet van de website voegde zo een belangrijk deel toe aan de mogelijkheden voor leden en niet-leden om een waarneming door te geven. Deze laagdrempelige manier is zeer goed aangeslagen en zeker voor herhaling vatbaar bij andere soorten. In totaal zijn er per 16-10-2008 niet minder dan 306 waarnemingen ingevoerd. Dat is ongeveer tweemaal zoveel als anders met veel meer moeite binnenkomt. Al die waarnemingen zijn door 102 verschillende mensen genoteerd. Gemiddeld dus circa 3 waarnemingen per persoon.
Van die 102 leden blijken er 56 (55%) geen lid te zijn van de VWG. Hier is dus een doel bereikt. Een grote groep niet-leden bezoekt de site van de Vogelwerkgroep om een IJsvogel te noteren. Het lijkt mij aannemelijk dat velen hiervan ook nog wat verder snuffelen op de site en hopelijk verder geïnteresseerd raken. Voorzover ik kon nagaan zijn van deze groep helaas nog geen mensen lid geworden.... Maar al met al is het ijsvogelonderdeel op de site van de Vogelwerkgroep wel het meest bekeken onderwerp. En ook dat telt in het jaar van de IJsvogel!

Nieuwe ijsvogelinformatie

Wat leveren die 306 waarnemingen tot nu toe op kun je je afvragen. De waarnemingen laten een grote spreiding over de regio zien met concentraties rond Muiden/Weesp, de 's-Gravelandse landgoederen en de Eempolders. Ook tijdens het broedseizoen kwamen er diverse waarnemingen binnen. In de meeste gevallen betrof het broedgevallen die al eerder bekend waren maar toch ook enkele nieuwe broedplaatsen in Weesp, Ankeveen, Kortenhoef, Naarden en Huizen. Van het Vechtplassengebied komen nog steeds te weinig meldingen binnen maar zoals bekend hangt dat samen met de toegankelijkheid van het gebied, die lukt alleen goed mogelijk is per boot. Duidelijk is wel dat de soort de aandacht trekt van veel mensen, vooral particulieren maar ook van gemeenteambtenaren en politici. De vraag naar ijsvogelwanden is toegenomen. Om alle waarnemers actief bij de soort van het jaar te blijven betrekken stuurde ik iedereen geregeld mailberichten met de stand van zaken en een aansporing om op de IJsvogels te blijven letten. De komende tijd zal ik verder werken aan het uitzoeken van alle waarnemingen om uiteindelijk weer het totale aantal ijsvogelbroedparen in het werkgebied van de Vogelwerkgroep te kunnen vaststellen. Ook daarvan zal ik verslag doen.